

HOOFDSTUK IV. — *Overgangsbepalingen*

Art. 4. De teams voor thuisverpleging die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn, worden vanaf die datum van rechtswege erkend als diensten voor thuisverpleging. Hun erkenning geldt voor een onbepaalde duur. Ze voldoen uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 en dit besluit.

Art. 5. De aanvragen voor een erkenning als team voor thuisverpleging waarover op de datum van inwerkingtreding van dit besluit nog geen beslissing is genomen, worden verder behandeld met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die voor die datum van kracht waren. In geval van erkenning worden, in afwijking van die regels, de betrokken organisaties van verpleegkundigen voor onbepaalde duur erkend als dienst voor thuisverpleging. Die diensten voldoen uiterlijk twee jaar na de datum van de erkenningsbeslissing aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 en dit besluit.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Brussel, 24 juli 2009.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
K. PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
J. VANDEURZEN

Bijlage V. — Diensten maatschappelijk werk van het ziekenfondsHOOFDSTUK I. — *Definities*

Artikel 1. In deze bijlage wordt verstaan onder :

- 1° dienst : een dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds;
- 2° gebruikers : personen die door ziekte, handicap, ouderdom of vanuit sociale kwetsbaarheid blijvend of tijdelijk problemen ondervinden en hun mantelzorgers;
- 3° VTE : voltijds equivalent.

HOOFDSTUK II. — *Programmatie*

Art. 2. Het programma voor de diensten voor maatschappelijk werk van de ziekenfondsen bestaat uit programmacijfers voor het aantal personeelsleden per landsbond van ziekenfondsen. De programmacijfers worden voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad op basis van objectieve parameters als volgt per landsbond vastgelegd :

- 1° per 10 000 personen die potentieel in aanmerking komen voor een terugbetaling van geneeskundige verstrekkingen in het kader van de sociale maximumfactuur, hierna sociale MAF te noemen : 0,69 VTE;
- 2° per 10 000 personen die in het kader van de sociale MAF effectief een terugbetaling van geneeskundige verstrekkingen genieten : 3,08 VTE;
- 3° per 10 000 personen met minstens een score van 15 op de medisch-sociale schaal die wordt gebruikt voor de evaluatie van de graad van zelfredzaamheid met het oog op het onderzoek naar het recht op de integratietegemoetkoming, hulp aan bejaarden en hulp aan derden : 52,79 VTE;
- 4° per 10 000 invaliden : 4,68 VTE;
- 5° per 10 000 aangesloten leden : 0,034 VTE;
- 6° per 10 000 aangesloten leden, ouder dan 80 jaar : 3,61 VTE.

Voor de berekening van de programmacijfers wordt uitgegaan van de beschikbare gegevens van het tweede jaar dat aan het jaar van berekening voorafgaat.

De minister bepaalt de wijze waarop het aantal geprogrammeerde VTE per landsbond verdeeld wordt over de erkende diensten maatschappelijk werk behorend tot eenzelfde landsbond.

HOOFDSTUK III. — *Specifieke erkenningsvoorwaarden*

Art. 3. Met behoud van de toepassing van artikelen 4, 14, 15, 43, 50, 67 en 72, tweede lid, van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009, gelden voor de erkenning van diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds de onderstaande specifieke voorwaarden :

A. Voorwaarden voor de organisatie

- 1° de dienst is opgericht door een ziekenfonds of een landsbond van ziekenfondsen als vermeld in artikelen 2 en 6 van de wet van 6 augustus 1990 betreffende de ziekenfondsen en de landsbonden van de ziekenfondsen;
- 2° de dienst heeft tot doel de zelfredzaamheid, de maatschappelijke integratie en de toegang tot de voorzieningen te realiseren via een integrale benadering van de hulpvraag van de gebruiker;
- 3° de dienst is gevestigd en ontplooit zijn werking in het werkgebied dat bij de erkenning is bepaald.

B. Voorwaarden voor de hulp- en dienstverlening

- 1° de dienst vervult de activiteiten, bepaald in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

De minister bepaalt de resultaatgerichte indicatoren die een erkende dienst moet bereiken. Die indicatoren kunnen zowel kwalitatief als kwantitatief van aard zijn en kunnen zowel betrekking hebben op doelgroepenkenmerken als op de gehanteerde werkvormen;

- 2° de dienst besteedt bijzondere aandacht aan de meest kwetsbare gebruikers. De meest kwetsbaren zijn personen die een combinatie van de volgende kenmerken bezitten :
- a) ze hebben een beperkte zelfredzaamheid;
  - b) ze zijn aangewezen op hulpmiddelen of hulp van personen voor het stellen van activiteiten van het dagelijkse leven;
  - c) ze hebben een beperkt inkomen;
  - d) ze hebben geen sociaal netwerk;
- 3° met behoud van de toepassing van artikel 6 van dit besluit bevat het kwaliteitshandboek van elke dienst minstens een beschrijving van de volgende elementen :
- a) een weergave van het kwaliteitsbeleid, dat tenminste bestaat uit de missie, de visie, de strategie en de doelstellingen van de dienst;
  - b) het kwaliteitsmanagementsysteem, dat bestaat uit de organisatorische structuur, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, procedures en processen. De weergave van het kwaliteitsmanagementsysteem moet minstens de volgende elementen bevatten :
    - 1) de conditionele elementen, namelijk :
      - het organogram;
      - de functieomschrijvingen;
      - de overlegmomenten;
      - de personele en materiële middelen;
      - de middelen als de principes van werkverdeling;
      - de maatregelen om specifieke doelgroepen te bereiken;
      - de omschrijving van de manier waarop personeelsleden aan kwaliteitszorg werken;
      - de omschrijving van de manier waarop aan kwaliteitsverbetering wordt gewerkt;
      - het vormings-, trainings- en opleidingsbeleid;
    - 2) de operationele elementen inzake de primaire processen, namelijk :
      - de werkwijze voor vindplaatsgerichte werking;
      - de werkwijze voor het voeren van een verkennend en oriënterend gesprek;
      - de werkwijze voor de overdracht van de hulp- en dienstverlening;
      - de werkwijze voor het verwerven, gebruiken en doorgeven van informatie over de gebruiker;
      - de werkwijze voor dossiervorming;
      - de werkwijze voor klachtenregistratie en -behandeling;
      - de werkwijze bij gevaar voor schade aan de integriteit van de gebruiker of derden;
    - 3) de operationele elementen inzake de managementprocessen, namelijk :
      - de werkwijze voor het vaststellen van tekorten en behoeften en het signaleren ervan aan de overheid;
      - de werkwijze voor het evalueren van de werking, het doelgroepenbeleid en de doelstellingen;
      - de werkwijze voor het evalueren van het functioneren van personeelsleden;
      - de werkwijze voor het begeleiden en ondersteunen van personeelsleden;
    - 4) de garantie-elementen, namelijk de werkwijze voor het beheren van de documenten van het handboek;
- 4° de dienst waarborgt tijdens de hulpverlening de integriteit en de menselijke waardigheid van de gebruiker, heeft oog voor de kwetsbaarheid van de gebruiker en neemt de eigen verantwoordelijkheid van de gebruiker als uitgangspunt van de hulp- en dienstverlening;
- 5° de dienst hanteert een hulpverleningsconcept dat een zorg op maat en aangepaste methodieken toelaat en dat in samenspraak met de gebruiker de meest wenselijke en minst ingrijpende zorgvorm aanwendt. In dat hulpverleningsconcept wordt de zelfredzaamheid van de gebruiker gestimuleerd en wordt een systematische en integrale benadering beoogd;
- 6° de dienst beschrijft op een voor de gebruiker verstaanbare manier zijn hulpverleningsaanbod en voert er een aangepaste communicatie over met de doelgroepen, de potentiële doelgroepen en verwijzers;
- 7° de dienst staat open voor alle hulpvragen en verwijst door naar de meest geëigende voorziening als hij geen aangepast hulpverleningsaanbod heeft;
- 8° de dienst beschrijft hoe hij rechtstreeks en zonder afspraak bereikbaar is;
- 9° de dienst besteedt aandacht aan de bereikbaarheid buiten de kantooruren;
- 10° de dienst besteedt aandacht aan de fysieke, culturele en psychologische aspecten van bereikbaarheid voor zijn doelgroepen;
- 11° de hulpverlening is gratis voor de gebruiker.
- C. Voorwaarden voor de omkadering
- 1° de dienst voorziet in een leidinggevende functie;
  - 2° de dienst voert een personeelsbeleid waarin vorming geïntegreerd is. Daarbij wordt aandacht besteed aan zowel de efficiëntie van de organisatie als aan de effectiviteit van de hulpverlening. De minister kan bepalen aan welke voorwaarden de personeelsleden en vrijwilligers moeten voldoen;
  - 3° de dienst onderzoekt de mogelijkheid en de wenselijkheid om vrijwilligers in te schakelen in de hulp- en dienstverlening en zorgt, als de dienst zelf vrijwilligerswerk organiseert, voor een aangepaste begeleiding van de vrijwilligers die hij inzet;

- 4° de personeelsleden van de dienst beschikken over de nodige kwalificatievereisten. Die kwalificatievereisten slaan zowel op diploma als op ervaring. De minister kan nadere regels voor de kwalificatievereisten bepalen;
- 5° de dienst ontwikkelt een vormings-, trainings- en opleidingsbeleid voor alle personeelsleden en voert dat uit. De dienst zorgt ervoor dat de personeelsleden en vrijwilligers voldoende zijn opgeleid voor de opdrachten die ze vervullen en dat ze worden begeleid in hun functioneren;
- 6° de dienst gebruikt een functieomschrijving voor zijn personeelsleden.

D. Voorwaarden voor de werking

- 1° de dienst bezorgt de registratiegegevens, vermeld in artikel 7, § 1, van het besluit, aan het agentschap op een uniforme wijze. De minister bepaalt de parameters, de criteria en de vorm van de registratie en de voorwaarden van aanleveren van de gegevens aan het agentschap. De registratiegegevens houden rekening met de resultaatgerichte indicatoren, vermeld in B, 1°;
- 2° conform artikel 8, § 3, tweede lid, van het besluit waakt de dienst over de strikte geheimhouding van alle persoonlijke en vertrouwelijke gegevens en hanteert hij in het bijzonder een deontologische code met betrekking tot het verwerven, het gebruiken en het doorgeven van informatie van en over de gebruikers, met respect voor hun persoonlijke levenssfeer;
- 3° de dienst garandeert het klachtenrecht aan de gebruiker door een procedure voor klachtenregistratie en -behandeling. Die procedure beschrijft op welke wijze de gebruiker zijn klacht kenbaar kan maken, op welke wijze de klacht wordt beoordeeld op ontvankelijkheid, op welke wijze de klacht wordt behandeld en op welke wijze de gebruiker wordt geïnformeerd over het resultaat van zijn klacht.

E. Voorwaarden voor de infrastructuur

- 1° wat zijn infrastructuur en uitrusting betreft, moet een dienst :
  - a) maximaal bereikbaar zijn, onder meer telefonisch en met het openbaar vervoer;
  - b) over voldoende en aangepaste infrastructuur en uitrusting beschikken zodat de opgelegde taken doelmatig, efficiënt, discreet en met respect voor de waardigheid en de eigenheid van de gebruikers en de personeelsleden volbracht kunnen worden. In voorkomend geval moet hieraan voldaan zijn op de verschillende plaatsen waar het onthaal en de raadplegingen plaatsvinden of waar de opvang wordt georganiseerd;
- 2° de dienst neemt de nodige maatregelen voor de fysieke veiligheid en de hygiëne van de gebruikers en de personeelsleden.

HOOFDSTUK IV. — *Subsidiëring*

Art. 4. § 1. Aan een erkende dienst wordt een jaarlijkse subsidie-enveloppe toegekend die is samengesteld uit een forfaitair bedrag van 33.870,59 euro per erkende voltijdse equivalent.

§ 2. Het forfaitaire bedrag, vermeld in § 1, is uitgedrukt tegen 100 % van de spilindex die van toepassing is op 1 januari 2009. In afwijking van artikel 14 van het besluit wordt dat bedrag, binnen de beschikbare begrotingskredieten, geïndexeerd overeenkomstig de wet van 1 maart 1977 houdende inrichting van een stelsel waarbij sommige uitgaven in de overheidssector aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld. Die koppeling aan het indexcijfer wordt berekend en toegepast overeenkomstig artikel 2 van het koninklijk besluit van 24 december 1993 tot uitvoering van de wet van 6 januari 1989 tot vrijwaring van 's lands concurrentievervalsing.

§ 3. De jaarlijkse subsidie-enveloppen worden aangepast aan de anciënniteitsevolutie, verdeeld naar rato van het aantal voltijdse equivalenten op 31 december van het lopende werkjaar, conform artikel 6.

Art. 5. Een dienst moet aan de volgende aanvullende subsidiëringvoorwaarden voldoen :

- 1° de subsidie-enveloppen besteden aan de werkings- en personeelskosten van de dienst, met dien verstande dat alle diensten ten minste 70 % van de subsidie-enveloppe aanwenden voor personeelskosten;
- 2° de werkings- en personeelskosten daadwerkelijk uitbetalen.

Art. 6. Binnen de beschikbare begrotingskredieten worden de subsidie-enveloppen aangepast aan de anciënniteitsevolutie, met name de evolutie van de gemiddelde geldelijke anciënniteit die de personeelsleden hebben opgebouwd. De stijging van die anciënniteit kan niet meer dan twaalf maanden per jaar bedragen.

Art. 7. Als de resultatenrekening van een dienst een bepaald jaar een batig saldo vertoont, bouwt de dienst reserves op. Die reserves worden aangewend om uitgaven te financieren die bijdragen tot de realisatie van de taken van de dienst.

Het agentschap gaat de concrete aanwending van de reserves na in het kader van het toezicht, vermeld in artikel 72 van het woonzorgdecreet van 13 maart 2009.

Reserves die op het ogenblik van het afsluiten van het boekjaar meer bedragen dan de jaarlijkse subsidie-enveloppe, vermeld in artikel 4, worden ten belope van het bedrag dat de jaarlijkse subsidie-enveloppe overschrijdt, teruggestort aan de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 8. Als gedurende twee opeenvolgende jaren de resultaatgerichte indicatoren, vermeld in artikel 3, B, 1°, niet zijn bereikt, wordt de subsidie-enveloppe van het daaropvolgende jaar met 10 % verminderd.

Het globale bedrag van de verminderingen die ter uitvoering van het eerste lid worden toegepast, kan worden aangewend als bonus voor erkende diensten die zich op het vlak van de resultaatgerichte indicatoren, vermeld in artikel 3, B, 1°, positief onderscheiden. De criteria voor het toekennen van die bonus worden vooraf door de minister bepaald.

HOOFDSTUK V. — *Overgangsbepalingen*

Art. 9. De diensten die op de datum van de inwerkingtreding van dit besluit erkend zijn als centrum voor algemeen welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen, worden vanaf die datum van rechtswege erkend als dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds. Ze beantwoorden uiterlijk twee jaar na de datum van inwerkingtreding van dit besluit aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 en dit besluit.

Art. 10. De aanvragen tot erkenning voor centra voor algemeen welzijnswerk in het kader van de ziekenfondsen waarover op de datum van inwerkingtreding van dit besluit nog geen beslissing werd genomen, worden verder behandeld met toepassing van de erkenningsvoorwaarden die voor die datum van kracht waren. In geval van erkenning worden die voorzieningen erkend als dienst maatschappelijk werk van het ziekenfonds. Ze beantwoorden uiterlijk twee jaar na de datum van de erkenningsbeslissing aan de erkenningsvoorwaarden, vermeld in het woonzorgdecreet van 13 maart 2009 en dit besluit.

Gezien om gevoegd te worden bij het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

Brussel, 24 juli 2009.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
K. PEETERS

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin,
J. VANDEURZEN

Bijlage VI. — Lokale dienstencentra

HOOFDSTUK I. — *Definities*

Artikel 1. In deze bijlage wordt verstaan onder :

- 1° activiteiten van algemeen-informatieve aard : activiteiten die erop gericht zijn aan een groep gebruikers informatie over te dragen over onderwerpen die relevant zijn voor het behoud of de verhoging van de zelfstandigheid of de emancipatie van de gebruiker of die bijdragen tot de integratie van de gebruiker in de lokale leefgemeenschap;
- 2° activiteiten van recreatieve aard : activiteiten ten behoeve van een individuele gebruiker of een groep gebruikers, die gericht zijn op ontmoeting, ontspanning en zinvolle tijdsbesteding, en die tot doel hebben het sociaal netwerk te versterken;
- 3° activiteiten van algemeen vormende aard : activiteiten die gericht zijn op de persoonlijke ontwikkeling en de verrijking op het vlak van kennis of vaardigheden van de gebruikers;
- 4° buurthulp : het organiseren, ondersteunen en volgen van activiteiten en initiatieven die het sociale netwerk, de communicatie en het veiligheidsgevoel versterken;
- 5° zorgverstrekker : een in de eerstelijnsgezondheidszorg werkzame apotheker, arts, diëtist, kinesist, logopedist, tandarts, verpleegkundige, vroedvrouw of beroepsbeoefenaar van een andere discipline die de Vlaamse Regering heeft bepaald, met uitzondering van de arts-specialist en met inbegrip van feitelijke of juridische entiteiten die hen groeperen in mono- of multidisciplinair verband;
- 6° partner : een thuiszorgvoorziening, ouderenvoorziening, vereniging of andere organisatie met wie een afspraak gemaakt wordt of een overeenkomst gesloten wordt voor de organisatie van een activiteit;
- 7° samenwerkingsinitiatief eerstelijnsgezondheidszorg, afgekort SEL : een samenwerkingsverband als vermeld in artikel 2, 11°, van het decreet van 3 maart 2004 betreffende de eerstelijnsgezondheidszorg en de samenwerking tussen de zorgaanbieders.

HOOFDSTUK II. — *Programmatie*

Art. 2. Het programma voor de lokale dienstencentra bestaat uit programmacyfers en evaluatiecriteria.

Art. 3. De programmacyfers voor de lokale dienstencentra worden als volgt bepaald : in een gemeente van het Nederlandse taalgebied en van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad kan per begonnen schijf van 15 000 inwoners één dienstencentrum worden opgericht.

Voor de toepassing van de programmacyfers wordt uitgegaan van de bevolkingsprojectie voor het vijfde jaar dat volgt op het jaar waarin de aanvraag tot voorafgaande vergunning werd ingediend. Die bevolkingsprojectie wordt door de minister vastgelegd en moet tenminste aan de volgende voorwaarden voldoen :

- 1° ze is per afzonderlijk kalenderjaar opgesteld;
- 2° ze is specifiek voor het Nederlandse taalgebied en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad berekend;
- 3° ze is regionaal gedifferentieerd tot op het niveau van de gemeenten binnen het Nederlandse taalgebied.

Art. 4. De evaluatiecriteria voor de lokale dienstencentra worden door de minister vastgelegd. De minister houdt daarbij minstens rekening met :

- 1° de verhouding voor de gemeente in kwestie tussen enerzijds het programmacyfer, en anderzijds het totale aantal erkende lokale dienstencentra en het totale aantal geplande lokale dienstencentra waarvoor hetzij een voorafgaande vergunning werd verleend, hetzij een ontvankelijke, nog niet afgehandelde erkenningsaanvraag werd ingediend die voldoet aan de programmatie;
- 2° de datum waarop de ontvankelijke aanvraag tot voorafgaande vergunning werd ingediend;
- 3° de ligging en de bereikbaarheid van het lokaal dienstencentrum waarvoor een aanvraag tot voorafgaande vergunning is ingediend;
- 4° het toekomstige profiel van de gebruikers van het lokaal dienstencentrum waarvoor een voorafgaande vergunning wordt aangevraagd;
- 5° de samenwerkingsverbanden met andere welzijnsvoorzieningen;
- 6° de geografische spreiding van de lokale dienstencentra.